

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Η Γέννηση της Υπεραγίας Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου)

Η πνευματική μας ζωή

Την μεγάλη εορτή της Γεννήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου, αγαπητοί μου αδελφοί, τιμούμε και γιορτάζουμε σήμερα. Ένα γεγονός το οποίο προκάλεσε μεγίστη χαρά στον κόσμο και στην οικουμένη, γιατί από την Θεοτόκο ανέτειλε ο Ήλιος της δικαιοσύνης, ο Σωτήρας και λυτρωτής του κόσμου Ιησούς Χριστός. Και όπως συμβαίνει σε όλες τις Θεομητορικές εορτές, στη Θεία Λειτουργία διαβάσαμε το Ευαγγέλιο από τη διήγηση του Ευαγγελιστού Λουκά, όπου διασώζεται η επίσκεψη του Κυρίου μας στο σπίτι του καρδιακού του φίλου Λαζάρου στη Βηθανία¹. Εκεί τον Χριστό υποδέχονται οι αδελφές του Λάζαρου, η Μάρθα και η Μαρία. Η Μάρθα άρχισε άμέσως να ασχολείται με την περιποίηση του Χριστού, ενώ η Μαρία κάθισε στα πόδια Του και άκουγε τους λόγους Του. Η Μάρθα, κάποια στιγμή, διαμαρτυρήθηκε στο Χριστό: «Διδάσκαλε, η αδερφή μου με άφησε μόνη να σε διακονώ. Πες της να με βοηθήσει. Και Εκείνος της λέει: Μάρθα η αδερφή σου επέλεξε την αγαθή μερίδα, η οποία δεν θα της αφαιρεθεί ποτέ, ενώ εσύ ασχολείσαι με δευτερεύοντα πράγματα». Μία γυναίκα, από το πλήθος που ήταν μαζεμένο εκεί, μόλις άκουσε τον λόγο αυτό του Χριστού, εξέφρασε τον θαυμασμό της, με τρόπο προφητικό: «Μακαρία η κοιλία η βαστάσασά Σε και μαστοί ους εθήλασας». Και ο Χριστός της απάντησε: «Μακάριοι είναι εκείνοι οι οποίοι ακούν τον Λόγο του Θεού, αλλά όχι μόνο αυτό. Τον φυλάνε καλά μέσα στην καρδιά τους. Τον κάνουν δηλ. τρόπο ζωής».

Στο σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα έχουμε δύο πρόσωπα που, αναμφοιobήτητα, αγαπούν υπερβολικά το Χριστό. Δύο αδελφές, τη Μάρθα και τη Μαρία. Οι δύο, όμως, αυτές γυναίκες στέκονται απέναντί Του με εντελώς διαφορετικό τρόπο. Η Μάρθα επιλέγει να ασχολείται με δευτερεύοντα, ενώ η Μαρία επιλέγει την πνευματική σχέση μαζί Του, γιατί νιώθει ότι έχει ανάγκη από πνευματικό οξυγόνο και από πνευματική τροφή, την οποία χρειάζεται να τραφεί για να ζήσει πνευματικά. Και αυτήν επαινεί ο Κύριος, γιατί επέλεξε την αγαθή μερίδα, που χρειάζεται ο κάθε άνθρωπος. Επέλεξε δηλ. να ζήσει

¹ Λουκ. 10, 38-42

πνευματικά και όχι υλικά και κοσμικά. Γι' αυτή την πνευματική ζωή, λοιπόν, αξίζει να μιλήσουμε αναδεικνύοντας τα χαρακτηριστικά της στοιχεία. Θα μας βοηθήσει στην ανάδειξη αυτών των χαρακτηριστικών της πνευματικής ζωής ένας Άγιος αγιορείτης, σύγχρονος γέροντας, ο π. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, ο οποίος λέει ότι η πνευματική ζωή, για να είναι πραγματική και καρποφόρος για τη ζωή του ανθρώπου, πρέπει να διακρίνεται από τρία βασικά στοιχεία.²

Το πρώτο είναι το Μυστηριακό βίωμα. Για να ζήσει κανείς κατά Χριστόν, πρέπει να συμμετέχει στα Μυστήρια της Εκκλησίας και κατ' αρχήν να είναι βαπτισμένος στο όνομα της Αγίας Τριάδας. Δεν μπορούμε να ζήσουμε την πνευματική ζωή, αν δεν έχουμε πολιτογραφηθεί μέλη της Εκκλησίας, γεγονός που επιτυγχάνεται μόνο διά του Βαπτίσματος, εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Το επόμενο Μυστήριο, το απαραίτητο της πνευματικής ζωής, είναι το Χρίσμα, το οποίο συνιστά τη σφραγίδα του Αγίου Πνεύματος πάνω σε κάθε χριστιανό. Αλλά, ο γέρον Αιμιλιανός λέει πως, ενώ τα δύο αυτά Μυστήρια είναι τα εισαγωγικά στην πνευματική ζωή και στον εκκλησιαστικό βίο, υπάρχουν και άλλα δύο τα οποία συντηρούν αυτή την πνευματική ζωή, την καθιστούν διαρκώς καρποφόρο, αναγεννημένη και ανανεωμένη, χωρίς τα οποία η πνευματική μας ζωή μαραίνεται και εκπίπτει. Το πρώτο είναι το Μυστήριο της Μετανοίας και Εξομολογήσεως. Αυτό με το οποίο ο άνθρωπος καθαρίζει τον εαυτό του από τα βάρη της αμαρτίας, τον αδειάζει, τον λυτρώνει, τον λευκαίνει, αλλάζει τρόπο σκέψης, τρόπο ζωής και δρόμο πορείας σε αυτήν τη ζωή, ακολουθώντας το θέλημα του Θεού. Και τελικά, το Μυστήριο, της Θείας Ευχαριστίας, γιατί είναι αυτό με το οποίο ο άνθρωπος παίρνει μέσα του τον Ιησού Χριστό. Δεν παίρνει ένα ίχνος άρτου, αλλά παίρνει μέσα του ολόκληρο το Χριστό. Κοινωνώντας το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, εμείς οι χριστιανοί παίρνουμε ολόκληρο το πλήρωμα της Θεότητας μέσα μας³. Όλη την Εκκλησία, όλους τους Αγίους κοινωνούμε, κοινωνώντας το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, όταν αυτό γίνεται επαξίως. Γιατί, όταν γίνεται αναξίως, αποβαίνει εις κρίσιν και κατάκρισιν.

² «Περί Θεού λόγος αισθήσεως», σελ. 189-212

³ Ιωάν. 6,56

Το δεύτερο χαρακτηριστικό της πνευματικής ζωής, όπως διδάσκει ο γέρον Αιμιλιανός, είναι η μαρτυρική διάθεση. Και εξηγεί για να μη παρεξηγηθεί, δεν εννοώ, λέει, να είναι η ζωή μας ένα μαρτύριο, αλλά ν' αποκτήσουμε, κατά τη διάρκεια της πνευματικής μας ζωής, ηρωική διάθεση μέχρι μαρτυρίου. Μαρτυρικό, ηρωικό φρόνημα. Και πού χρειάζεται οι χριστιανοί, κατά την διευθέτηση της πνευματικής μας ζωής, να επιδεικνύουμε αυτό το μαρτυρικό, ηρωικό φρόνημα; Κατ' αρχάς, λέει ο γέρον Αιμιλιανός, όσον αφορά στα προβλήματα και στις δοκιμασίες του βίου, οι οποίες είναι πολλές σε όλους τους ανθρώπους. Δεν υπάρχει άνθρωπος χωρίς να δοκιμάζεται σε αυτή τη ζωή, πόσο μάλλον αυτή την εποχή που τα προβλήματα διογκώνονται και οι ανάγκες αυξάνονται. Λέει ο γέρον Αιμιλιανός: αυτή την ώρα που ο κοσμικός άνθρωπος θα πει ότι με εγκατέλειψε ο Θεός ή το χειρότερο, ακόμα, ότι Θεός δεν υπάρχει, ο πνευματικός άνθρωπος καλείται να αποδείξει αυτό το ηρωικό και μαρτυρικό του φρόνημα, αναγνωρίζοντας την παρουσία του Θεού μέσα από τις δοκιμασίες και δοξάζοντας το όνομα του Θεού γιατί τον επισκέφθηκε και μέσα από τα προβλήματα του βίου. Το μαρτυρικό αυτό φρόνημα καλούμαστε να το επιδείξουμε πολεμώντας διαρκώς με τον κακό εαυτό μας, με τα πάθη και τις αδυναμίες μας, με την αμαρτωλή φύση μας, η οποία επιμένει και επιδιώκει να μας κρατά γαντζωμένους στα κοσμικά και δεν αφήσει την ψυχή μας να αναπτυχθεί πνευματικά και να ενωθεί με το Χριστό. Και ένα άλλο πεδίο, λέει ο γέρον Αιμιλιανός, στο οποίο πρέπει να επιδεικνύουμε μαρτυρικό και ηρωικό φρόνημα, είναι στην κοινωνία τη σημερινή, μια κοινωνία η οποία θέλει να μας πείσει ότι ο Χριστός έχει τελειώσει, ότι ο Χριστός είναι ξεπερασμένος, ότι ανήκει στο χθες, ότι δεν Τον χρειαζόμαστε, πλέον, στη ζωή μας, ότι μπορούμε να ζήσουμε, να προοδεύσουμε και να προκόψουμε χωρίς Αυτόν. Σε μια τέτοια κοινωνική ατμόσφαιρα πνευματικής σήψης και ηθικής έκπτωσης, ο πνευματικός, κατά Χριστόν, άνθρωπος καλείται να δείξει μαρτυρικό, ηρωικό φρόνημα, να αντισταθεί και να κάνει τον Χριστό τρόπο της δικής του ζωής και, αν αυτό το πράξει, θα Τον μεταδώσει σε ολόκληρο τον κόσμο και σε όλη την κοινωνία.

Υπάρχει και ένα τρίτο στοιχείο της πνευματικής ζωής, διδάσκει ο γέρον Αιμιλιανός. Είναι η αναζήτηση του Χριστού. Ο άνθρωπος που θέλει να ζει πνευματική ζωή πρέπει να αναζητεί το Χριστό, όπως έκανε η Μαρία στην Ευαγγελική περικοπή. Δεν Τον άφησε για ν' ασχοληθεί με δευτερεύοντα και ανούσια πράγματα, αλλά στάθηκε

κοντά Του, κάθισε στα πόδια Του και Τον άκουσε. Ο Χριστός είπε στο Ευαγγέλιο: *ζητείτε και ευρήσετε*⁴. Να με επιζητείτε, να με ψάχνετε και θα με βρείτε. Και πού μπορούμε να αναζητήσουμε και να βρούμε το Χριστό; Κατ' αρχήν, μέσα στην λειτουργική ζωή της Εκκλησίας. Ο Χριστός είναι εδώ, μέσα στο λειτουργικό γεγονός, όπου όλοι γινόμαστε ένα, μαζευόμαστε στο όνομά Του για να Τον λατρέψουμε και να καταθέσουμε στο θρόνο του ουρανού τις προσευχές και τις ικεσίες μας. Η λειτουργική ζωή της Εκκλησίας είναι αναπόσπαστο κομμάτι της πνευματικής ζωής. Δεν μπορεί να υπάρξει η μία χωρίς την άλλη.

Τον Χριστό τον αναζητούμε, επίσης, μέσω της προσευχής. Είναι ένα δώρο που μας χάρισε για να επικοινωνούμε μαζί Του, όχι τόσο για να ακούσει Εκείνος τι θέλουμε εμείς από Αυτόν, αλλά για να ακούσουμε εμείς τι θέλει Εκείνος από εμάς. Γι' αυτό γίνεται η προσευχή. Τον Χριστό καλούμαστε να αναζητήσουμε στο πρόσωπο του κάθε ανθρώπου, ο οποίος πάσχει, υποφέρει, και πονά σε αυτή τη δύσκολη ζωή. Άλλωστε, ο Χριστός το είπε ότι, αν φροντίσετε κάθε πεινασμένο, κάθε διψασμένο, αν ντύσετε τους γυμνούς και επισκεφθείτε τους φυλακισμένους, αν παρηγορήσετε τους ασθενείς και εκείνους που πενθούν, είναι σαν να το κάνετε σε Εμένα. Ο κάθε ένας από αυτούς είμαι Εγώ, είπε ο Χριστός⁵. Άρα, σε αυτούς τους ανθρώπους οφείλουμε να Τον αναζητήσουμε. Και να είμαστε βέβαιοι ότι σε αυτούς θα Τον βρούμε.

Βλέπετε, αγαπητοί μου, ότι η πνευματική ζωή δεν είναι μία τυπική υπόθεση. Δεν είναι η επιφάνεια του ανθρωπίνου βίου. Είναι η ζωή της αναζήτησης του Χριστού, είναι η ζωή της λειτουργικής εμπειρίας, είναι η ζωή του μυστηριακού βιώματος μέσα στο Σώμα της Εκκλησίας. Αυτή τη ζωή να επιλέξουμε, για να καταξιώσουμε τον πνευματικό μας αγώνα και τον εκκλησιαστικό μας βίο. Και μόνο έτσι θα ακούσουμε αυτό το λόγο τον ευεργετικό και σωτήριο από το Θεό, που άκουσε και η αδελφή του Λαζάρου, η Μαρία. Ότι την αγαθή μερίδα έχουμε επιλέξει, η οποία ουδέποτε θα αφαιρεθεί από εμάς. Αμήν.

Αρχιμ. Ε.Ο.

⁴ Λουκ. 11,9

⁵ Ματθ. 25, 31-46